

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – Gh. Stratulat
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Budăi, I. Muruianu și V. Efros

Î N C H E I E R E

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului
judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari și Luiza Gafton

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sebov Ghenadi, prin intermediul avocatului Rozlovan Aliona, împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Departamentul Poliției de Frontieră cu privire la încasarea integrală a indemnizației unice la eliberarea din funcție, penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de Departamentul Poliției de Frontieră și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 iulie 2017, prin care acțiunea a fost admisă parțial

c o n s t a t ă :

La 17 martie 2016, prin trimitere poștală, avocatul Rozlovan Aliona împuternicită prin mandatul din 16 martie 2016 să acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată (f.d. 4), a depus în interesele lui Sebov Ghenadi cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Departamentului Poliției de Frontieră cu privire la încasarea integrală a indemnizației unice la eliberarea din funcție, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că Sebov Ghenadi din anul 1999 până în anul 2000 a îndeplinit serviciul militar în cadrul Trupelor de Grăniceri, după care a rămas în continuare să activeze în cadrul aceleași instituții

Activând o perioadă de activitate mai mare de 15 ani, la 07 aprilie 2015 prin ordinul nr. 329/ps reclamantul s-a eliberat din serviciu în temeiul art. 39 alin. (1) lit. a) Legea cu privire la Poliția de Frontieră nr. 283 din 28 decembrie 2011 și art. 85 Codul muncii.

După demisionarea din funcție Sebov Ghenadi, a primit indemnizația unică la eliberarea din funcție în sumă de 46 469,4 lei, la moment necunoscând modalitatea calculării aceste indemnizații.

Ulterior a aflat că i-a fost calculată indemnizația în mărime de 56 670 lei, din care i-a fost reținută suma de 10 200,6 lei cu titlu de impozit.

Nefiind de acord cu reținerea acestei sume, a adresat pârâtului cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea integrală a indemnizației unice la eliberarea din funcție.

Prin răspunsul la cererea prealabilă, pârâtul i-a comunicat că din indemnizația unică la eliberarea din serviciu a fost reținut impozitul pe venit din motivul operării

modificărilor în art. 18 lit. o) Codul fiscal și anume prin Legea nr. 71 din 12 aprilie 2015, în urma cărora indemnizația unică acordată la eliberarea din serviciu a fost exclusă din lista surselor de venit neimpozabile prevăzută de art. 20 Codul fiscal și având în vedere că indemnizația a fost achitată după operarea acestor modificări ale Codului fiscal, întemeiat din acesta a fost reținut impozitul pe venit.

Consideră că răspunsul pârâtului este ilegal, deoarece a demisionat la 07 aprilie 2015, iar legea care a operat modificări în art. 18 din Codul fiscal urmează a fi aplicată după 12 decembrie 2015.

Avocatul Rozlovan Aliona cere obligarea pârâtului de a achita integral lui Sebov Ghenadi indemnizația unică la eliberarea din funcție; încasarea penalității în mărime 0,1% din suma neplătită în termen și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3).

Avocatul Rozlovan Aliona a depus cerere de completare a acțiunii, solicitând încasarea din contul pârâților în beneficiul lui Sebov Ghenadi a sumei care a fost reținută cu titlu de impozit în mărime de 10 200,6 lei, a penalității în mărime de 7 446 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 500 lei și compensarea cheltuielilor de transport (f.d. 85).

La 14 aprilie 2017 reprezentantul Departamentului Poliției de Frontieră, Oxana Dragomir, a solicitat antrenarea în proces a Ministerului Finanțelor și Serviciului Fiscal de Stat, în calitate de intervenienți accesorii (f.d. 80).

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 06 iunie 2017 s-a respins cererea cu privire la antrenarea în proces a Ministerului Finanțelor și Serviciului Fiscal de Stat, în calitate de intervenienți accesorii (f.d. 94).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 05 iulie 2017 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Sebov Ghenadi.

S-a încasat de la Departamentul Poliției de Frontieră în beneficiul lui Sebov Ghenadi valoarea impozitului reținut în sumă de 10 200,6 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 500 lei și cheltuielile de transport în sumă de 298,9 lei.

S-a respins cererea de chemare în judecată a lui Sebov Ghenadi împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Departamentului Poliției de Frontieră cu privire la încasarea penalității, ca fiind neîntemeiată (f.d. 97, 110-114).

La 24 iulie 2017 Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 iulie 2017 (f.d. 101-102), iar la 14 noiembrie 2017 a depus apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 121-126).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 14 decembrie 2017 a respins apelul declarat de Departamentul Poliției de Frontieră și a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 05 iulie 2017 (f.d. 140-146).

În motivarea soluțiilor instanțele de judecată au reținut că potrivit certificatului eliberat de Departamentul Poliției de Frontieră, cuantumul indemnizației unice a lui Sebov Ghenadi constituie suma de 56 670 lei.

Departamentul Poliției de Frontieră neîntemeiat a reținut din cuantumul indemnizației, suma de 10 200,6 lei, făcând referire la prevederile art. IV pct. 7 al Legii nr. 71 din 12 aprilie 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care a fost abrogată lit. g) a art. 20 Codul fiscal, atribuindu-i astfel indemnizației unice de concediere statut de sursă impozabilă.

Au mai indicat instanțele judecătorești că este neîntemeiat argumentul Departamentului Poliției de Frontieră referitor la necesitatea impozitării indemnizației unice de concediere care se cuvenea lui Sebov Ghenadi la 07 aprilie 2015 (ziua eliberării din funcție), conform legislației fiscale în vigoare la 01 mai 2015 (data intrării în vigoare a modificărilor operate la Codul fiscal), or, conform art. 143 alin. (1) lit.a) Codul muncii, dacă nu se contestă cuantumul tuturor sumelor ce se cuvin salariatului de la unitate, efectuarea achitărilor se face: în caz de încetare a contractului individual de muncă cu un salariat care continuă să lucreze până în ziua eliberării din serviciu – în ziua eliberării.

Instanțele de judecată au relevat că raportul juridic care oferă lui Sebov Ghenadi dreptul de a beneficia integral de indemnizația unică de concediere a apărut la 07 aprilie 2015, iar la data respectivă indemnizația era o sursă neimpozabilă și, prin urmare, este aplicabilă legislația fiscală în vigoare la acel moment, iar Departamentul Poliției de Frontieră neîntemeiat a făcut referire la legislația în vigoare din momentul achitării indemnizației.

În partea respingerii pretențiilor cu privire la încasarea penalității, instanțele de judecată au reținut că achitarea indemnizației unice de concediere nu a fost posibilă pe motivul lipsei alocațiilor în bugetul de stat și astfel nu a fost constatată vina angajatorului în achitarea cu întârziere a indemnizației.

La 06 februarie 2018 Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a indicat că la 01 mai 2015 au intrat în vigoare prevederile art. IV pct. 7 al Legii nr. 71 din 12 aprilie 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care indemnizația unică acordată la eliberare din serviciu a fost exclusă din lista surselor de venit neimpozabile prevăzută de art. 20 Codul fiscal și având în vedere că indemnizația a fost achitată după modificarea prevederilor Codului fiscal, întemeiat din acesta a fost reținut impozitul pe venit.

Corectitudinea impozitării indemnizației se confirmă prin răspunsurile Ministerului Finanțelor din 21 mai 2015 și Inspectoratului Fiscal Principal de Stat din 14 mai 2015, însă aceste răspunsuri nu au fost luate în considerare de instanțele de judecată.

Instanțele de judecată au soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, deoarece bugetul de stat se administrează de Ministerul Finanțelor, care urma să fie antrenat în proces.

A mai invocat că intimatul a activat în cadrul Direcției regionale Sud, iar această instituție este persoană juridică și dispune de conturi trezoreriale.

Consideră că Sebov Ghenadi a omis termenul de adresare în judecată, iar instanțele de judecată nejustificat au constatat că acțiunea este depusă în interiorul termenului de prescripție.

A mai precizat că este nejustificată compensarea cheltuielilor de asistență în cuantum de 2 500 lei, în lipsa actelor justificative.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea

depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 03 martie 2018 Curtea Supremă de Justiție a expediat Ministerului Afacerilor Interne și lui Sebov Ghenadi o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective.

Prin referința depusă la 03 aprilie 2018, reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne – Oxana Dragomir, a considerat că recursul este întemeiat și că instanțele de judecată întemeiat au respins pretențiile lui Sebov Ghenadi înaintate împotriva Ministerului.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne – Oxana Dragomir, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 14 decembrie 2017 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa Inspectoratului General al Poliției de Frontieră copia deciziei din 14 decembrie 2017 (f.d. 147), fapt ce denotă că recursul declarat la 06 februarie 2018 este depus în interiorul termenului de 2 luni acordat de legiuitor.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost semnat de Șeful Inspectoratului General al Poliției de Frontieră – Fredolin Lecari, recurentul fiind partea în proces împotriva căruia a fost declanșată acțiunea, astfel încât temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă nu are incidență.

În conformitate cu art. 433 lit. d) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, instanța de recurs relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate *supra*, instanța de recurs conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate de art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt* contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef* contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, Completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea *Trevisanato* contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul statuează că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul notează că în cererea de recurs depusă de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră este indicat temei de declarare a recursului prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) și alin. (3) lit. d) Codul de procedură civilă.

Totuși, din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel nu este suficient de fundamentată.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că instanța de apel și prima instanță au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton